

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**FRAP MX**

Tämä käyttöturvallisuustiedote on asetuksen 1907/2006/EY (REACH) sekä asetuksen 1272/2008/EY mukainen

1- AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1- Tuotetunniste:**

FRAP MX

1.2- Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella:

Biosidi (PT14 – Jyrsijämyrky) – Jyrsijöiden torjuntaan tarkoitettu syötti. Vain ammattikäyttöön.

1.3- Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot:

LIPHATECH S.A.S

Bonnel – CS10005 - 47480 PONT DU CASSE (France)

☎ : +33 5 53 69 35 70 - Fax : + 33 5 53 66 30 65

Vastuussa oleva osasto: Regulatory Department

☎ : +33 5 53 69 81 89 - Fax : + 33 5 53 47 95 01

sähköposti : fds@desangosse.com

1.4- Häätöpuhelinnumero:

Myrkytystietokeskus: HUS Myrkytystietokeskus suora puh. (09) 471 977, 24 h (vaihe (09) 4711)

Yleinen hätänumero 112

2 –VAARAN YKSILÖINTI**2.1 – Aineen tai seoksen luokitus:**

➤ **Asetukset 1272/2008/EC ja sen lisäysten mukaan:**

Vaaraluokat ja -luokat: STOT RE cat 2, Aquatic chronic cat 3

Vaaralauseke: H373, H412

2.2 – Merkinnät:

kuvake:

Signaalisana: **VAROITUS**

Vaaralauseke:

H373 : Saattaa vahingoittaa elimiä (veri) pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa

H412 : Haitallista vesieläimille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvalausekkeet:

P260 Älä hengitä pölyä .

P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön.

P314 Hakeudu lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.

P501 Hävitä sisältö vaarallisena jätteenä ja tyhjä pakkaus sekajätteenä.

2.3 – Muut vaarat:

-

3 – KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Kemiallinen nimi: Difetialoni
Cas.no.: 104653-34-1
Pitoisuus % 0,0025%

Kemiallinen nimi	Vaaraluokat ja -luokat	Vaaralauseke *
Difethialone	Acute Tox. cat. 1, STOT RE cat.1, Repr. 1B, aquatic acute cat. 1, Aquatic chronic tox. Cat.1	H300 ; H310 ; H330 ; H360D H372 ; H400, H410

* R-lausekkeiden koko teksti ja vaaralausekkeet: katso kohta 16.

4 – ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1- Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Kaikissa epäilyissä altistumistapauksissa on välittömästi hakeuduttava lääkäriin. Näytä tämä käyttöturvallisuustiedote. Lue alla oleva vastalääkehoito. Huomaa, että myrkytysoireet voivat kehittyä monen päivän kuluessa.

SISÄÄN HENGITTÄMINEN:

Valmiste on pölyämätöntä vehnää. Sisäänhengittämällä altistumista ei tapahdu.

IHOKONTAKTI:

Poista kaikki kontaminoituneet vaatteet välittömästi.

Huuhtelee kyseessä olevaa aluetta välittömästi runsaalla vedellä ja saippualla vähintään 15 minuutin ajan. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos kehittyi oireita tai jos on syytä huoleen. Aina kun olet epävarma tai jos oireet jatkuvat, hakeudu lääkärin hoitoon.

SILMÄKONTAKTI:

Huuhtelee kyseessä olevaa aluetta välittömästi runsaalla vedellä tai silmähuuhteella vähintään viiden minuutin ajan pitämällä silmäluomia erillään. Poista piilolinssit, jos se on turvallista ja helppoa, ja jatka huuhtelua. Vältä kontaminoituneen veden joutumista toiseen silmään tai kasvoille. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos kehittyi oireita tai jos on syytä huoleen.

NIELEMINEN:

Jos tuotetta niellään, ÄLÄ AIHEUTA OKSENTAMISTA. Huuhtelee suu vedellä, jos uhri on tajuissaan. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos kehittyi oireita tai jos on syytä huoleen. Aina kun olet epävarma tai jos oireet jatkuvat, hakeudu lääkärin hoitoon.

4.2- Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Kliiniset oireet: nenäverenvuoto, verenvuoto ikenistä, runsas verenpurkauma, yleensä yhtäkkiä ilmenevä epätavallinen sisäelinkipu.

Biologiset oireet: verta virtsassa, pidentynyt hyytymisaika.

4.3- Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

LÄÄKETIETEELLINEN NEUVO

Ensisijainen hoito on mieluummin vastalääke kuin kliininen arviointi. Vastalääkehoito: SPESIFINEN vitamiini K1(phytomenadione): Vitamiini K1:n vastineet (vitamiini K3: esimerkiksi menadione) eivät ole erityisen toimivia eikä niitä pitäisi käyttää. Hoidon tehokkuutta pitäisi seurata mittaamalla hyytymisaikaa. Hoitoa ei pidä keskeyttää ennen kuin hyytymisaika palautuu normaaliksi ja PYSYY normaalina. Vakavan myrkytyksen ollessa kyseessä voi olla tarpeen antaa vitamiini K1:n lisäksi verta tai pakastettua tuotetta plasmata tai tehdä verensiirto PPSB-verivalmisteella (protrombiiniliuos).

5 – PALONTORJUNTATOIMENPITEET

Mitään epätavallisia tuleen liittyviä vaaroja ei ole. Aine ei ole helposti syttyvää eikä hapettavaa tai räjähdysherkkää, eikä päästä suuria määriä kaasuja kuumennettaessa.

5.1- Sammutusaineet

Käytä vaahtoa, kuivia kemikaaleja, hiilidioksidia tai vesisuihkua, jos sammutustyö koskee tätä ainetta. Vaahdon tai kuivan kemikaalin käyttöä tulen sammuttamisessa suositellaan ylenmääräisen vesivirran estämiseksi.

5.2- Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Valmisteen ei tiedetä tuottavan vaarallisia hajoamistuotteita normaaleissa varastointiolosuhteissa. Pyrolyysin tai palamisen ollessa kyseessä vapautuu orgaanisen palamisen normaaleja tuotteita.

5.3- Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Normaalit sammutusjärjestelmät.

6 – TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1- Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Toimijoiden täytyy noudattaa varotoimia, jotka löytyvät tämän tiedotteen käsittelyä, varastointia ja altistumisen valvontaa koskevista osista, (kohdat 7 ja 8).

6.2- Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Siivous (katso alla). Jos vuoto veteen on runsasta, estä sen pääsy viemäreihin ja vesistöön. Jos saastunut vesi pääsee viemäriverkkoon tai vesiväyliin, ota välittömästi yhteyttä asianmukaisiin viranomaisiin.

6.3- Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja välineet

Kerää tai lakaise valmiste säiliöön talteenotettavaksi ja hävitettäväksi. Puhdista sen jälkeen saastunut alue vedellä ja puhdistusaineella. Älä päästä pesuvettä viemäreihin tai vesistöön.

6.4- Viittaukset muihin kohtiin

Kohta 8. :henkilökohtainen suojaus
Kohta 13. jätteiden hävitys

7 – KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1- Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Eriyiset järjestelmät eivät ole tarpeen.

7.2- Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoi turvallisesti. Pidä poissa elintarvikkeiden läheisyydestä ja lasten ulottumattomissa. Varastoi alkuperäisissä pakkauksissa.

7.3 – Eriyinen loppukäyttö

Rotanmyrkkysyöttinä.

8 – ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 – Valvontaa koskevat muuttujat

Tälle tehoaineelle ei ole asetettu ammatillisia altistumisstandardeja.
Jos käyttö on toistuvaa ja pitkäikäistä, hyytymisaajan tarkkailu on suositeltavaa.

8.2- Altistumisen ehkäiseminen

HENGITYSTEIDEN SUOJAAMINEN: Valmiste on kiinteä eikä aiheuta sisäänhengitysvaaraa.

KÄSIEN SUOJAAMINEN: On suositeltavaa, että käsittelijät käyttävät kertakäyttöisiä lateksisiä tai vastaavia käsineitä biologisten vaarojen varalta (standardi EN 455-3). Käsineiden riisumisessa ja hävittämisessä on oltava huolellinen. Käyttäjän pitää joka tapauksessa pestä kädet välittömästi käsittelyn jälkeen.

SILMIEN SUOJAUS: Tuote on pölyämätöntä, ärsyttämätöntä vehnää eikä aiheuta roiskaus- tai törmäysvaaraa. Silmien suojaus ei ole välttämätöntä, jos käyttö on suositusten mukaista.

IHON SUOJAUS: Tuote on pölyämätöntä, ärsyttämätöntä ja herkistämätöntä. Eriyinen suojavaatetus tai muu henkilökohtainen suojalaitteisto ei ole tarpeen, jos käyttö on suositusten mukaista.

YMPÄRISTÖALTISTUKSEN EHKÄISEMINEN: Tuote on tarkoitettu vain sisätiloissa käytettäväksi. Syötin on asetettava siten, että muut eläimet eivät pääse käsiksi niihin. Kuolleet eläimet kerätään pois ja hävitetään asianmukaisesti. Jäljelle jäänyt syötti viedään vaarallisen jätteen keräyspisteeseen.

9 – FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1- Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

ULKONÄKÖ: punaisia jyvää

TUOKSU: hajuton

RÄJÄHTÄMISPISTE: ei koske kiinteitä aineita

SYTTYVYYS: ei helposti syttyvä

Versionumero: 2
Korvaa version: 1
Päivitetty: 16/07/2018

Sivu 3 / 6

HAPETTAVUUSOMINAISUUDET: hapettamaton
RÄJÄHDYSHERKKYYS: ei räjähdysaltis
VESILIUKOISUUS: sekoittumaton

9.2- Muut tiedot

10 – STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1- Reaktiivisuus

Normaalien käsittelyolosuhteiden ei tiedetä aiheuttavan valmisteessa vaarallisia reaktioita.

10.2- Kemiallinen stabiilisuus

Valmiste on stabiili normaaleissa ympäristöolosuhteissa.

10.3- Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Normaalien käsittelyolosuhteiden ei tiedetä aiheuttavan valmisteessa vaarallisia reaktioita.

10.4- Vältettävät olosuhteet

Normaalien käsittelyolosuhteiden ei tiedetä aiheuttavan valmisteessa vaarallisia reaktioita.

10.5- Yhteensopimattomat materiaalit

Kosketuksen toisiin aineisiin ei tiedetä aiheuttavan tuotteessa vaarallisia reaktioita.

10.6- Vaaralliset hajoamistuotteet

Valmisteen ei tiedetä tuottavan vaarallisia hajoamistuotteita normaaleissa varastointiolosuhteissa. Orgaanisesta palamisen normaaleja tuotteita vapautuu, kun kyseessä on pyrolyysi tai palaminen.

11 – MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1- Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

VÄLITÖN MYRKYLLISYYS: valmisteesta tehdyt tutkimukset

LD50-arvo nieltynä (rotilla) > 5000 mg/kg ruumiinpainoa: ei luokiteltu.
LD50-arvo ihon kautta (kaniineilla) > 2 000 mg/kg ruumiinpainoa: ei luokiteltu.
LC50 sisäänhengitettynä: ei sovellu (kiinteä valmiste)
Silmien ärsytys – ei luokiteltu.
Ihoärsytys – ei luokiteltu.
Herkistyminen – ei luokiteltu.

TOISTETUN ANNOKSEN MYRKYLLISYYS: vaikuttavasta aineesta tehdyt tutkimukset

90 päivää, rotta: LOAEL = 4 µg/kg ruumiinpainoa/päivä – 90 päivää, rotta, NOAEL = 2 µg/kg ruumiinpainoa/päivä
90 päivää, koira: LOAEL = 20 µg/kg ruumiinpainoa/päivä - 90 päivää, koira: NOAEL = 10 µg/kg ruumiinpainoa/päivä
Aktiivinen ainesosa on luokiteltu vakavan haitan aiheuttajaksi terveydelle pitkittyneen altistuksen seurauksena.

KARSINOGEENIT: Seoksesta ei ole saatavilla tietoa.

Vaikuttava aine: Difethialoni. Ei todisteita karsinogeenisyydestä.

MUTAGEENISYYTTÄ KOSKEVAT TIEDOT: Seoksesta ei ole saatavilla tietoa.

Vaikuttava aine: Difethialoni. Ei todisteita in vivo tai in vitro mutageenisyydestä.

LISÄÄNTYMISMYRKYLLISYYS: Seoksesta ei ole saatavilla tietoa.

Vaikuttava aine: Difethialoni. Tutkimusten perusteella: ei näyttöä lisääntymistoksisuudesta
RAC:n päätelmä: varfariinin teratogeenisyyttä ihmisille koskevien tietojen perusteella tämän aineen katsotaan olevan mahdollisesti myrkyllinen kehitykselle.

12 – TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Ekologiset tiedot vaikuttavasta ainesosasta difetialonista

12.1- Myrkyllisyys

AKUUTTI MYRKYLLISYYS VESIELIÖILLE

Kalat LC₅₀ (96 h.): 51 µg/L, *O. Mykiss* - NOEC: 22 µg/L, *O. Mykiss*
Levät E₁C₅₀ (72 t.): 65 µg/l, *Selanastrum capricornutum*- NOEC: 32 µg/L, *Selanastrum capricornutum*
Daphnia magna EC₅₀ (48 h.): 4,4 µg/L – NOEC : 3 µg/L, *Daphnia magna*
Aine on erittäin myrkyllinen vesiorganismeille.

MYRKYLLISYYS MAAPERÄN ELIÖILLE

Liero Akuutti LC₅₀: >1000 mg/kg kuivapainoa (14 päivää)

MYRKYLLISYYS LINNUILLE

Akuutisti suun kautta LD₅₀: 0,264 mg/kg ruumiinpainoa (peltoviiriäinen)
Lyhytaikaisesti ravinnon kautta LC₅₀: 0,56 mg/kg:ssa rehua (peltoviiriäinen)

12.2- Pysyvyys ja hajoavuus

Aineen ei katsota olevan biologisesti helposti hajoava.
Hajoamisreitti ja -nopeus maaperässä: DT50: 417–976 päivää
Hajoamisreitti ja -nopeus vedessä: Hydrolyysi DT50: 175 päivää (pH 7); >1 vuosi (pH 5) – 11,2 %:n hajoaminen 30 päivän jälkeen - Fotolyysi DT50: 20–60 minuuttia

12.3- Biokertyvyys

Log Pow: 6,29
Biokertyvyystekijä (BCF) (kalat): 39974 (laskettu) – Suuri biokertyvyyspotentiaali

12.4- Liikkuvuus maaperässä

Difetialoni ei ole liikkuva maaperässä.

12.5- PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT-potentiaali.

12.6- Muut haitalliset vaikutukset

Tähän päivään mennessä ei ole ilmennyt muita haittavaikutuksia.

13 – JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1- Jätteiden käsittelymenetelmät VALMISTE: Valmiste sisältää rotanmyrkyä, joka on nieltynä myrkyllistä koti- ja villieläimille. Yli jäänyt tai käyttämätön valmiste on vaarallista jätettä ja se on toimitettava vaarallisen jätteen keräyspisteeseen. Valmistetta ei saa laittaa kotitalousjätteen sekaan tai päästä viemäreihin tai vesistöihin.

KUOLLEET JYRSIJÄT: Kerätään, laitetaan kannelliseen jäteastiaan ja hävitetään sekajätteenä.
PAKKAUS: Tyhjä pakkauksista ei saa kierrättää. Pakkaus laitetaan kannelliseen jäteastiaan ja hävitetään sekajätteenä.

Jätteiden käsittelyssä on noudatettava paikallisia jäte- ja ympäristösäännöksiä.

14 – KULJETUSTIEDOT

Valmisteella ei ole kuljetusluokitusta.

14.1- YK-numero :

-

14.2- Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi:

-

14.3- Kuljetuksen vaaraluokka:

-

14.4- Pakkausryhmä:

-

14.5- Ympäristövaarat:

-

Versionumero: 2
Korvaa version: 1
Päivitetty: 16/07/2018

Sivu 5 / 6

14.6- Erityiset varotoimet käyttäjälle:**14.7- Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti:**

Ei sovelleta.

15 – LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1- Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

Valmiste kuuluu biosidilainsäädännön piiriin.

Noudata käyttöohjeita ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.

15.2- Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei tehty. (biosidi)

16 – MUUT TIEDOT**Luettelo kohdassa 3 mainituista H-lausekkeista**

H300: Tappavaa nieltynä; **H310:** Tappavaa joutuessaan iholle; **H330:** Tappavaa hengitettynä ; **H360D:** Voi vaurioittaa sikiötä ; **H372** : Vahingoittaa elimiän pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa; **H400:** Erittäin myrkyllistä vesieliöille; **H410** : Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia

Lyhenteet:

CLP : Classification, Labelling and Packaging

DT₅₀: Dissipation time 50%

LD₅₀: Lethal dose 50%

LC₅₀: Lethal concentration 50%

LOAEL:lowest observed adverse effect level

LOEC: Lowest observed effect level

NOEL: No observable level effect

NOEC: No observed effect concentration

EC₅₀: Effective concentration 50%

E_rC₅₀: Effective concentration growth rate 50%

PBT: Persistent, bioaccumulative, toxic

vPvB: Very Persistent, very Bioaccumulative

Viime version jälkeisten muutosten yksityiskohdat:

Kohta 2: Turvalausekkeet päivittäminen.

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat nykyiseen tietämykseen tuotteesta ja koskevat tuotekuvausta, joka noudattaa terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä koskevia säädöksiä.

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen vastaanottajan tulee varmistua, että kaikki henkilöt jotka käyttävät, käsittelevät, poistavat käytöstä tai tulevat kosketuksiin aineen kanssa ovat lukeneet ja ymmärtäneet tämän tiedotteen sisältämän informaation.

Tätä informaatiota pitää käyttää opaskirjana eikä se sisällä tuotteen spesifisiä ominaisuuksia tai spesifisiä paikallisia tarpeita koskevaa takuuta.